

Ehdokaslistojen julkaisemista koskevien hakemusten tarkastaminen ja järjestyksen arpominen

Keskusvaalilautakunta 15.03.2021 § 6
1401/00.00.00.00/2020

Vaalilain 152 §:n mukaan puolueen, yhteislistan tai valitsijayhdistyksen vaaliasiamiehen on annettava ehdokashakemus kunnan keskusvaalilautakunnalle viimeistään 40. päivänä ennen vaalipäivää ennen kello 16. Ehdokashakemukset tulee siten jättää keskusvaalilautakunnalle viimeistään 9.3.2021 ennen kello 16. Keskusvaalilautakunta on kuuluttanut 22.2.2021 asiasta siten kuin kunnallisista kuulutuksista on säädetty.

Puolueen ehdokashakemuksesta ja sen liitteistä on säädetty vaalilain 153 §:ssä. Valitsijayhdistyksen ehdokashakemuksesta ja sen liitteistä on säädetty vaalilain 155 §:ssä. Vaaliliitosta ilmoittamisesta on säädetty vaalilain 154 §:ssä. Yhteislistasta ilmoittamisesta on säädetty vaalilain 156 §:ssä.

Vaalilain 36 §:n mukaan ehdokashakemukset niihin liitettyine asiakirjoineen tarkastetaan 15.3.2021 pidettävässä keskusvaalilautakunnan kokouksessa.

Jos ehdokashakemusta tai ilmoitusta vaaliliitosta tai yhteislistasta ei ole annettu viranomaiselle määräaikana, se jätetään tutkimatta.

Puolueen, yhteislistan tai yhteislistaan kuulumattoman valitsijayhdistyksen vaaliasiamiehelle on viipymättä huomautettava, jos:

- ehdokashakemusta taikka ilmoitusta vaaliliitosta tai yhteislistasta ei ole tehty tämän lain tai sen nojalla annettujen määräysten mukaisesti taikka ehdokashakemukseen ei ole liitetty tässä laissa edellytetyjä asiakirjoja;
- ehdokashakemusasiakirjoja ei muusta kuin yllä olevassa kohdassa mainitusta syystä voida pitää lainmukaisina; taikka
- ehdokkaaksi on asetettu henkilö, joka ei ole vaalikelpoinen tai joka on asetettu samoissa vaaleissa ehdokkaaksi kahdella tai useammalla listalla.

Yleisestä vaalikelpoisuudesta kunnan luottamustoimiin säädetään kuntalain 71 §:ssä. Yleisen vaalikelpoisuuden edellytykset ovat:

- henkilöllä on kotikunta siinä kunnassa, jossa hän on ehdokkaana;
- henkilö ei saa olla vajaavaltainen
- henkilöllä on jossakin kunnassa äänioikeus sinä vuonna, jona valtuutetut valitaan.

Vaalikelpoisuudesta valtuustoon säädetään kuntalain 72 §:ssä. Vaalikelpoinen valtuustoon ei ole:

- valtion virkamies, joka hoitaa välittömästi kunnallishallintoa koskevia valvontatehtäviä;
- kunnan palveluksessa oleva henkilö, joka toimii kunnanhallituksen tai lautakunnan tehtävälueen johtavassa tehtävässä tai sellaiseen rinnastettavassa vastuullisessa tehtävässä;
- kunnan määräämisvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa oleva henkilö, joka asemaltaan voidaan rinnastaa yllä mainitussa kohdassa tarkoitettuun kunnan palveluksessa olevaan henkilöön; eikä
- kuntayhtymän jäsenkunnan valtuuston osalta kuntayhtymän palveluksessa oleva henkilö, joka asemaltaan voidaan rinnastaa yllä mainitussa kohdassa tarkoitettuun kunnan palveluksessa olevaan henkilöön.

Edellä tarkoitettussa palvelussuhteessa oleva on vaalikelpoinen valtuutetuksi, jos palvelussuhde päättyy ennen kuin valtuutettujen toimikausi alkaa.

Kuntalain 70 §:n nojalla valtuustoehdokkaaksi voidaan asettaa vain henkilö, joka on antanut kirjallisen suostumuksensa valtuutetun toimen vastaanottamiseen. Suostumuksen sisällöstä säädetään tarkemmin vaalilain 153 ja 155 §:ssä.

Vaalilain 37 §:n mukaan keskusvaalilautakunnan kokouksessa 15.3.2021 määrätään puolueiden, yhteislistojen ja valitsijayhdistysten keskinäinen järjestys ehdokaslistojen yhdistelmää varten.

Vaalilain mukaan kokouksessa arvotaan:

- vaaliliittoon kuulumattomien puolueiden ja vaaliliittojen keskinäinen järjestys;
- vaaliliitossa sen muodostaneiden puolueiden keskinäinen järjestys; sekä
- yhteislistojen keskinäinen järjestys.

Yhteislistaan kuulumattomat valitsijayhdistykset järjestetään aakkosjärjestykseen.

Määräaikaan 9.3.2021 klo 16 mennessä keskusvaalilautakunnalle jätettiin yhdeksän (9) puolueen ehdokashakemukset. Hakemuksen jättivät: Svenska folkpartiet i Finland r.p./Suomen ruotsalainen kansanpuolue r.p. (3), Perussuomalaiset r.p. (40), Suomen Kristillisdemokraatit (KD) r.p. (10), Vasemmistoliitto r.p. (11), Kansallinen Kokoomus r.p. (45), Suomen Keskusta r.p. (46), Vihreä liitto r.p. (37), Suomen Sosialidemokraattinen Puolue r.p. (25) ja Liike Nyt r.p. (2).Määräajan jälkeen ei tullut hakemuksia. Samaa ehdokasta ei ole asetettu kahdelle tai useammalle listalle. Ehdokkaita on yhteensä 219.

Ehdokashakemukset on tallennettu valtakunnalliseen atk-pohjaiseen ehdokastietojärjestelmään sen avauduttua ja kun ehdokasasetteluja on jätetty keskusvaalilautakunnalle. Tallennuksen yhteydessä todettiin, että yhtä ehdokasta lukuun ottamatta kaikkien ehdokkaiden kotikunta on Nurmijärvi. Esityslistan yhteydessä oheismateriaalina ovat puolueiden ehdotukset ehdokaslistoiksi ja ehdokastietojärjestelmästä tulostettu ehdokasluettelo.

Tätä kirjoitettaessa oikeusministeriö on valmistelemassa vaalien siirtämistä huhtikuulta kesäkuulle, ennakoöänestysajanjakson ollessa 26.5-8.6.2021. Lainmuutos on valmisteilla. Oikeusministeriö on ohjeistanut vaalien siirtämiseen liittyen, että keskusvaalilautakuntien on tässä tilanteessa harkittava, miten vaalilain 36-41 ja 43-44§:n mukaisia toimia toteutetaan. Valmisteilla olevan hallituksen esityksen mukaan keskusvaalilautakunnan on tarkoitus käsitellä sille tulleet ehdokashakemukset ja laatia ehdokaslistojen yhdistelmä vasta toukokuussa 2021.

Näin ollen keskusvaalilautakunta käsittelee 9.3. klo 16 mennessä saapuneet ehdokashakemukset voimassa olevan lain mukaisesti ja päättää eduskunnan vahvistaman lainmuutoksen edellyttämät toimenpiteet edellä kerrotulla tavalla toukokuussa.

Esittelijä

Puheenjohtaja

Esitys

Keskusvaalilautakunnalle esitellään saapuneet hakemukset. Keskusvaalilautakunta tarkastaa Vaalil 36 §:n mukaisesti ehdokaslistojen julkaisemista koskevat hakemukset niihin liitetyine asiakirjoinen ja pyytää mahdollisesti tarvittavat lisäselvitykset.

Keskusvaalilautakunta määrää arpomalla ehdokaslistojen yhdistelmää varten Vaalil 37 §:n mukaisesti:

- vaaliliittoon kuulumattomien puolueiden ja vaaliliittojen keskinäisen järjestyksen
- vaaliliitossa sen muodostaneiden puolueiden keskinäisen järjestyksen.

Valmistelija

kunnanlakimies, keskusvaalilautakunnan sihteeri Sari Forsström, puh. 040 317 2015

Päätös

Keskusvaalilautakunnalle esiteltiin saapuneet hakemukset. Keskusvaalilautakunta tarkasti VaaliL 36 §:n mukaisesti ehdokaslistojen julkaisemista koskevat hakemukset niihin liitettyine asiakirjoinen ja pyysi tarvittavat lisäselvitykset.

Keskusvaalilautakunta määräsi arpomalla ehdokaslistojen yhdistelmää varten VaaliL 37 §:n mukaisesti:

- vaaliliittoon kuulumattomien puolueiden ja vaaliliittojen keskinäisen järjestyksen
- vaaliliitossa sen muodostaneiden puolueiden keskinäisen järjestyksen.